

Spolupráce obcí v kantonu Curych

**Seminář v Praze
11. - 13. září 2006**

Autor referátu: Roland Wetli

Obecní úřad kantonu Curych

Přehled

- výchozí situace
územní struktury v kantonu Curych
nutnost spolupráce
- právní formy interkomunální spolupráce
smlouva a účelový svaz
- účelový svaz: rozdělení kompetencí, finanční rozpočet
- účelový svaz: rozšíření, organizace, úkoly
- účelový svaz: výhody a nevýhody/potřeba reforem

Územní struktury v kantonu Curych

171 politických obcí

146 obcí se sídlem školy

20 Zivilgemeinden ??

216 účelových svazů

12 regionů

Velikost obcí v kantonu Curych

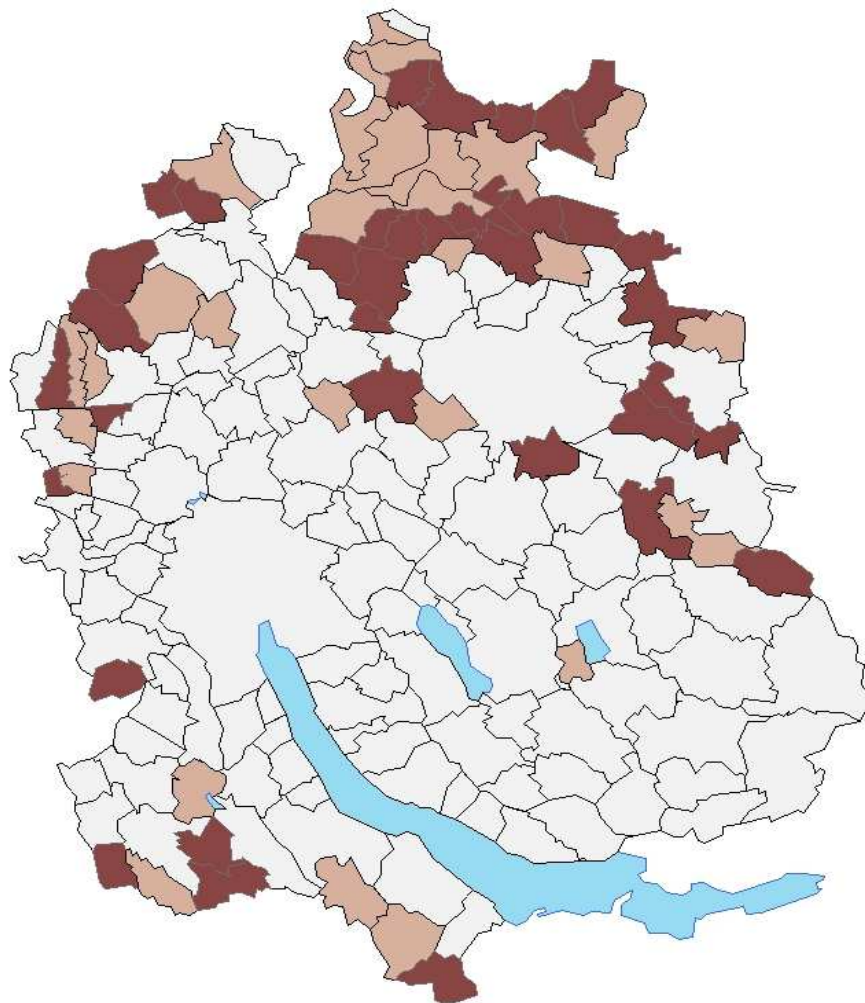
- průměrná velikost obce v kantonu Curych: 3`080 (Median)
- průměrná velikost obce ve Švýcarsku: 882 (Median)

počet obyvatel	počet obcí	počet obcí %	počet obyvatel	počet obyvatel %
1 - 499	7	4.1 %	2`781	0.2 %
500 - 999	28	16.4 %	21`203	1.7 %
1000 - 1999	29	17 %	44`656	3.6%
Součet 1 - 1999	64	37,5 %	68`640	5.5 %

GEMEINDEAMT
DES KANTONS ZÜRICH

Obce kantonu Curych s méně než 2000 obyvateli

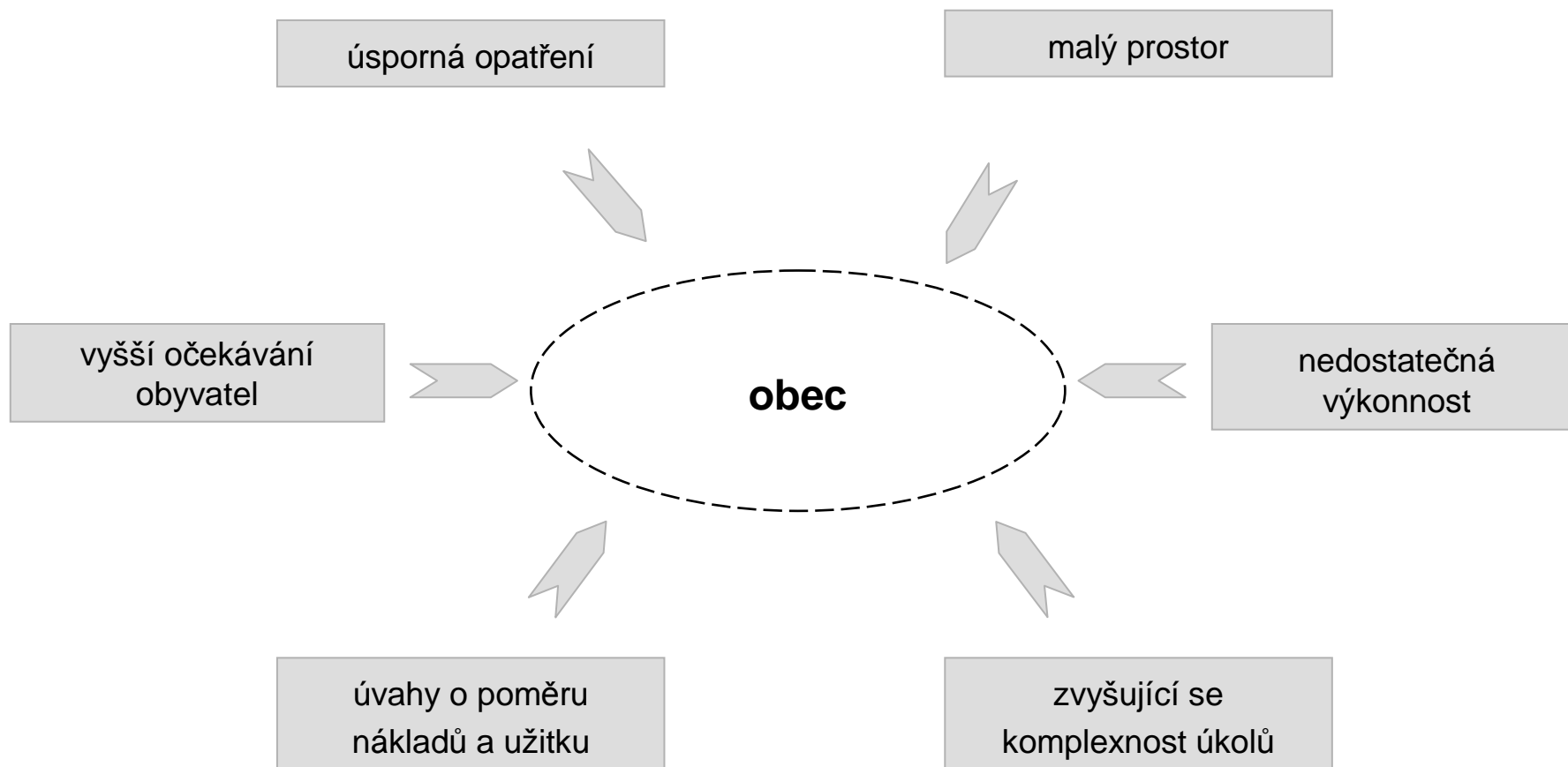
obyvatelstvo 2005

- do 1000
- 1001 - 2000
- nad 2000

D Obecní úřad kantonu Curych

Důvody vedoucí ke spolupráci

Výkonové limity obcí kantonu Curych

Oblasti úkolů, u nichž bylo dosaženo výkonových limitů nebo byly výkonové limity překročeny (průzkum 2005):

Oblasti úkolů	v %
sociální záležitosti	14.7%
vzdělání a kultura	8.3%
infrastruktura	9.1%
bezpečnost	11.3%
vláda a administrativa	15.3%
podpora hospodářství	9.0%
celkový index	11.6%

Právní formy interkomunální spolupráce v kantonu Curych

Právní formy podle oblastí úkolů v roce 2005 v procentech:

oblasti úkolů	smlouva	účelový svaz	soukromopráv. organ.	počet (celk.)
sociální záležitosti	39.6%	43.1%	17.3%	497
vzdělání a kultura	36.8%	54.4%	8.8%	68
infrastruktura	27.2%	56.3%	16.5%	485
bezpečnost	41.3%	56.4%	2.2%	225
vláda & správa	60.0%	10.8%	29.2%	65
podpora hospodářství	45.2%	11.9%	42.9%	42
všechny oblasti úkolů	36.5%	48.0%	15.5%	1382

Quelle: Gemeindeberragung 2005, KPM

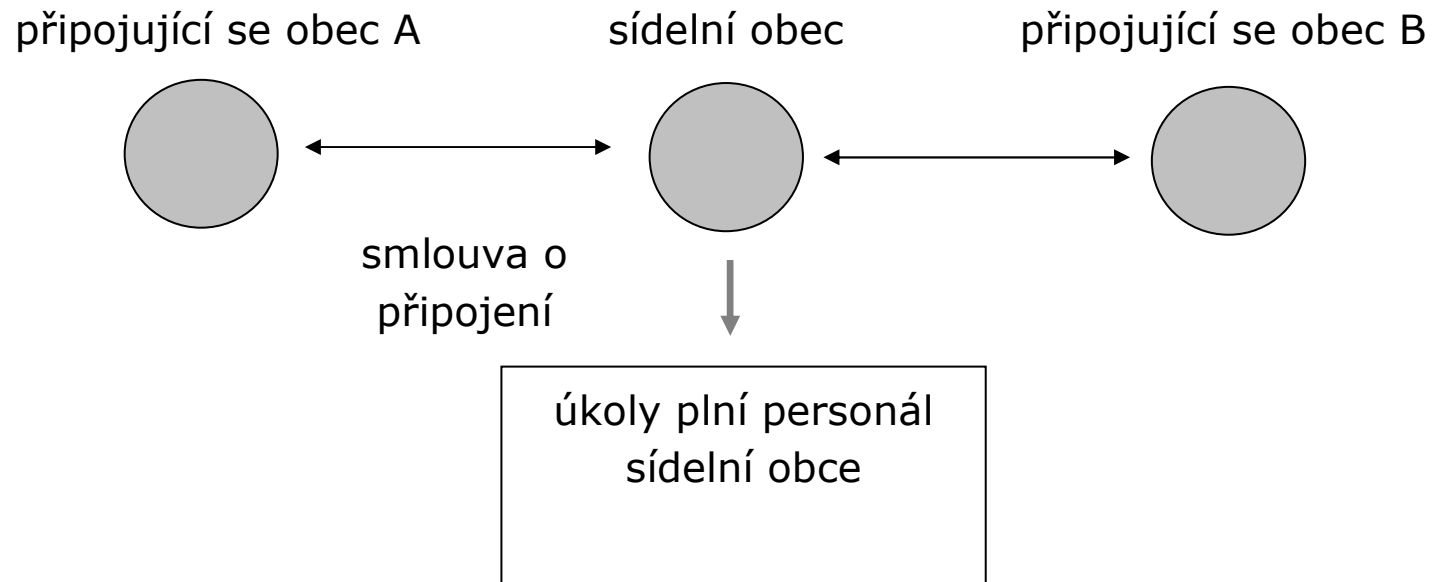
Folie 8

Model „sídelní obec“ smlouva o připojení

Model „sídelní obec“ smlouva o připojení

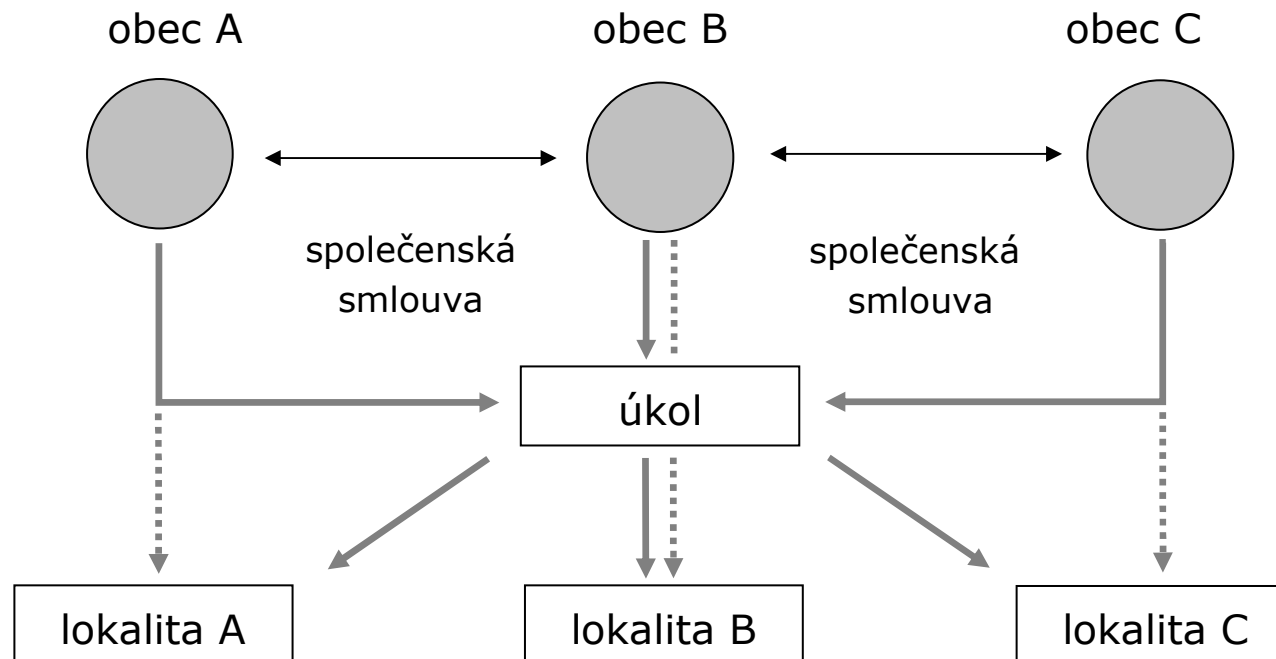

Model „jednoduchá společnost“ smlouva o spolupráci

Model „jednoduchá společnost“ smlouva o spolupráci

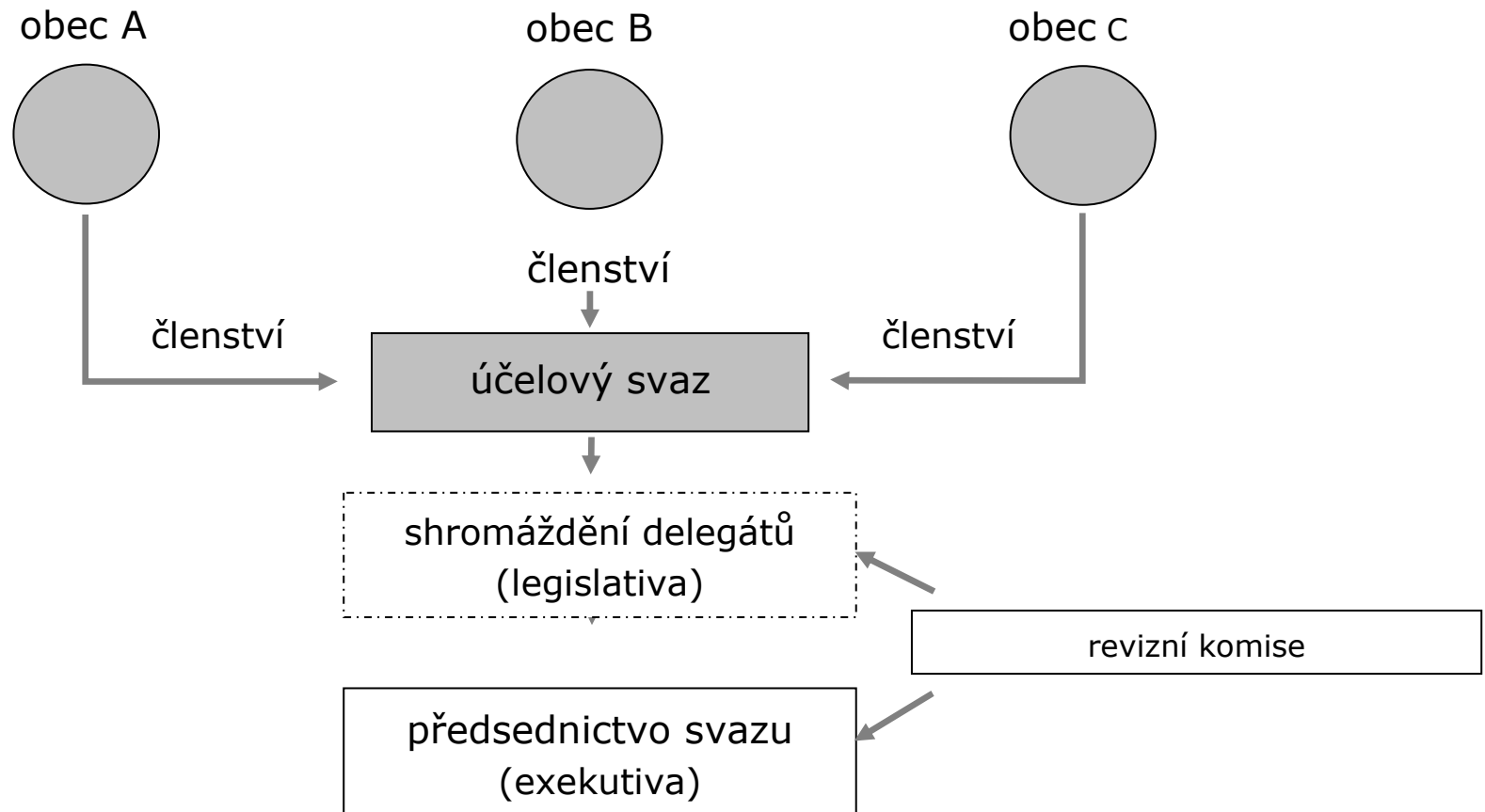

Model „právnícká osoba“ účelový svaz

Model „právnícká osoba“ účelový svaz

Rozdělení kompetencí v jednoduchém účelovém svazu

osoby oprávněné volit (ze zřizovatelských obcí)	<ul style="list-style-type: none">- změna svazového řádu- přijímání usnesení o výdajích (velké)- účelový svaz - přistoupení/vystoupení
obecní rady (zřizovatelských obcí)	<ul style="list-style-type: none">- volba zástupce obcí do předsednictva svazu- přijímání usnesení o výdajích (střední)- schvalování rozpočtu- schvalování závěrečného účtu
předsednictvo svazu (exekutiva)	<ul style="list-style-type: none">- operativní řízení- přijímání usnesení o výdajích (malé)- přijímání personálu do pracovního poměru- konzultace a podávání návrhů svazovým obcím k předloženým dokumentům
revizní komise	<ul style="list-style-type: none">- kontrola rozpočtu (závěrečný účet, rozpočet, schvalování úvěrů)

Rozdělení kompetencí v účelovém svazu se shromážděním delegátů

osoby oprávněné volit (ze zřizovatelských obcí)	<ul style="list-style-type: none">- účelový svaz - přistoupení/vystoupení- změna svazového řádu- přijímání usnesení o výdajích (velké)
obecní rady (zřizovatelských obcí)	<ul style="list-style-type: none">- volba zástupce obcí do shromáždění delegátů
shromáždění delegátů (legislativa)	<ul style="list-style-type: none">- přijímání usnesení o výdajích (střední)- schvalování rozpočtu- schvalování závěrečného účtu- vydávání úředních předpisů- volba předsednictva svazu
předsednictvo svazu (exekutiva)	<ul style="list-style-type: none">- operativní řízení- přijímání usnesení o výdajích (malé)- přijímání personálu do pracovního poměru
revizní komise	<ul style="list-style-type: none">- kontrola rozpočtu (závěrečný účet, rozpočet, schvalování úvěrů)

Účelové svazy: finanční rozpočet

právní základ	rozpočtové právo obcí platí také pro účelové svazy (vnitropodnikové účetnictví a investiční výkazy)
zásady financování	<ul style="list-style-type: none">- příspěvky obcí z daňových prostředků rozdělované podle klíče určeného ve stanovách- poplatky hrazené těmi, jimž svaz poskytuje služby- není daňová suverenita
jmění	Účelový svaz nemá finanční majetek ani veřejný majetek sloužící účelům správy, tj. vnitropodnikový a investiční výkaz jsou na konci roku v plném rozsahu kompenzovány z příspěvků obcí zastoupených ve svazu.
odpisy	Odpisy se provádějí ve výkazech obcí zastoupených ve svazu podle podílů, zpravidla degresivně.
cizí zdroje	Účelové svazy nesmí financovat investice pomocí bankovních úvěrů. Cíl: zamezení skrytého zadlužení. Výjimky platí pro účelové svazy financované z poplatků, které jsou hospodářsky soběstačné.

Účelové svazy: vývoj v letech 1970-2005

Zvýšení počtu účelových svazů:

1970:	102
1985:	165
1995:	192
2005:	216

Každá obec kantonu Curych je členem průměrně v **7** účelových svazech (stav 2005).

Účelové svazy: rozdělení podle oblastí úkolů (2005)

úkoly	počet účelových svazů
čištění odpadních vod	33
hasiči	24
dodávky vody	19
školy	17
bezpečnost (civilní obrana, hasiči)	17
hřbitovy	15
domovy důchodců, pečovatelská zařízení	14
nemocnice	12
likvidace odpadu a spalovny	11
péče a poručení	11
církev	11
územní plánování	10
úřad provozující zařízení	6
střelnice	5
Spitex	4
sportovní zařízení	4
dopravní podniky	2
lesnictví	1

Účelové svazy: rozdělení podle velikosti (2005)

účelové svazy s 1 - 5 obcemi:	62 %	(134)
účelové svazy s 6 - 10 obcemi:	15 %	(33)
účelové svazy s 11 - 15 obcemi:	13 %	(28)
účelové svazy s více než 15 obcemi:	10%	(21)
celkem	100%	(216)

Účelové svazy: pozitivní aspekty

Obce kantonu Curych jsou převážně spokojeny s prací účelových svazů:

- velmi spokojeny: 21 %.
- spokojeny: 71 %.
- nespokojeny: 8 %

Práce malých účelových svazů je hodnocena kladněji než práce velkých účelových svazů.

Spolupráce v účelových svazech může snížit náklady a zvýšit výkonové standardy.

*Zdroj: průzkum Ladner/Meuli prováděný v obcích kantonu Curych a účelových svazech v roce 2002

Účelové svazy: negativní aspekty

Interkomunální spolupráce snižuje autonomii jednotlivých obcí: občané-voliči a obecní orgány mohou příliš málo ovlivňovat činnost účelových svazů.

Zájmy svazů se prosazují oproti zájmům obcí.

Rozhodovací procesy trvají příliš dlouho.

Existují podnikatelské deficity:

- nedostatečná profesionalita vedení
- příliš málo kompetencí v operativní oblasti

Více možností uplatňování vlivu obcí

Možnosti zvýšení vlivu z hlediska obecních orgánů:

- pevnější řízení pomocí zakázek poskytovaných služeb
- vázané mandáty delegátů
- zavedení iniciativy a referenda

Potřeba reforem 2: Více prostoru pro podnikání

Možnosti zlepšení výkonnosti z hlediska odpovědných pracovníků
účelových svazů:

- zvýšení kompetencí ve vztahu k výdajům
- profesionalizace vedení
- přenesení kompetencí ze zřizovatelských obcí na účelový svaz
- přístup k vlastním finančním zdrojům

Závěr

Malé obce již nemohou velkou část veřejných úkolů zajistit samy.

Jsou zapotřebí nové a pružné nástroje interkomunální spolupráce, které vyhovují jak potřebám demokratické spoluúčasti, tak požadavkům hospodárnosti.

Potenciál spolupráce je do velké míry vyčerpán. Téma „fúze obcí“ nabývá na významu.